PAKAJČEPIŠEM

literarno-likovni list Gimnazije Moste

št. III

junij, 2012

Izvirna besedila: Arjeta Ajvazi, Aleksander Bobič, Doris Blatnik in skupina, Grega Hrib, Katarina Kranjec, Maja Ličen, Meta Mežan

Avtorica prevoda iz španščine: Lara Selko

Risbe: Meta Mežan, Gal Kožar

Fotografiji: Teja Jereb, Hajdi Šinkovec

Naslovnica: Meta Mežan

Postavitev in urejanje glasila: Alin Kostiov

Mentorica: Kristina Hočevar, profesorica slovenščine

K sodelovanju vabljeni dijakinje in dijaki Gimnazije Moste. Svoje prispevke za naslednjo

številko lista pošljete na:

kristina.hocevar@guest.arnes.si

TOSTRANSKA LETA

Ti! Arogantna probeštija,
(sama na sebi,)
sama v sebi - koleba,
si nevede kolovrat prete,
svoj greh,
na Moj smeh, v Moje krake.

Sedaj na vrsti sem Jaz,
ki ne dam za šalo,
saj odtujeno je vse,
kar iztrgati se da,
da živiš v stiski,
v svojih mrtvih krivinah.

Sociala nič več ne jebe,
rdečica pol(t) je tvoje teme,
kakor kozel v gnilobi,
(obdan) v kropu sužnjaški si tegobi.

Pojebem se na tvoje zidove,
na tvoj status quo,
na tvojo židano postavo,
(Ona) dvigajoča se zastava,
tvoje smrti in Moje vzbujajoče kreposti,
obudi bodoče stebre,
razblini in pokonča boleče hlipanje.

Nova era - zbegana, zblojena,
cmera si ti! zasužnjena žena,
Mi pa smo Kralji v blatu,
bolanih, prodanih, skovanih teh duš,
ki razkrokani del so teme,
in lastno hudičevo seme.

To je kajpak Moj ideal,
ki ne sega daleč od asketa,
mojstra svečeniškega očeta,
produkt sovraštva in sramu,
za tvoj poton, na Moja leta.

Aleksander Bobič

iBEDAK

Družina postala je osama/razklana,

Kot jagnje brez peruti,

Ki nima čevljev za obuti,

modrečo kri zastrupila je kača.

Prestregla vaška nas je strela,

Duhovno podprla jo je scena,

Dušo nam in Vam bo vzela,

Se v temačne oblake skrila.

Na plečih naše prihodnosti,

Se pal'ca Nam prikaže,

Saj Gorje! če ta mi laže,

Ki ima popolno moč,

Svoje grehe, svoje paže,

Odbila/-o glavo/ura bo (v) polnoč.

Potlej se usoda kaže,

Ko mu pleme ogenj nudi,

cvrčeče tot-e so etaže,

v kotlu uničimo vse.

A pred gojenjem krvi,

Zavajajmo sebe z očmi,

Če peklov duh igra na strune,

Nam potreben je oddih,

Kajpak se poraja vzdih.

Spolzka pot ledeno drsi,

Mi pa smo zgolj kratke sape,

Naš čas v Kras burno beži,

v tuječi grad, v druge krake.

Butara sedaj visi,

Le kje naš narod obtiči?

Za mesto kralja ni prav vsak,

Sploh pa ne ta iBedak.

Aleksander Bobič

POMLADNE DNI

O, blažen bodi čas pomladnih dni,

Takrat, ko že zdavnaj sneg skopni,

Se belina kože raztopi,

V sončno temne lise,

Nas razbeli,

(Pa zabeli,)

Naše bolečine mračne,

Optimizem podkrepi.

Beda v bed-u neprestano bedi,

Huda ura smrt nakaže,

Nam duhove iznakaže,

Amplituda muhasta se zdi,

Krivo vreme mesto pomori.

Za te pomladne dni,

Vsekakor dali bi vsi,

Sekiro, kri, lopato,

Saj všečno nam se zdi,

da Sonce vzklije iz krvi.

Aleksander Bobič

ZVEZDICA

Grenko nam je znana,

Ta naša krama/slama,

Si pipo odpira,

Butale obira.

Živela zvezda unitarnica,

zemljo nam podvržeš,

Jo Nam oplemenitiš,

Jo Nam obdeluješ,

In sebi verjameš,

Da sama si kradeš.

Čemu - te vprašam zvezdica, čemu?

obra vera bije v tebi,

Huda ura nas prisili,

Da pomoč nam omili,

Naše grehe,

Vaše zdrahe,

Našo negotovost.

Čemu - te vprašam zvezdica, čemu?

Ti se greš protokol,

mi igramo zobobol,

saj karkoli bol,

je zame brezupen boj,

je veter na mline,

v Don-skem rokavu ožine.

Aleksander Bobič

Hajdi Šinkovec: SVETLOBA

2. mesto na šolskem natečaju za najboljšo fotografijo na temo Svetloba

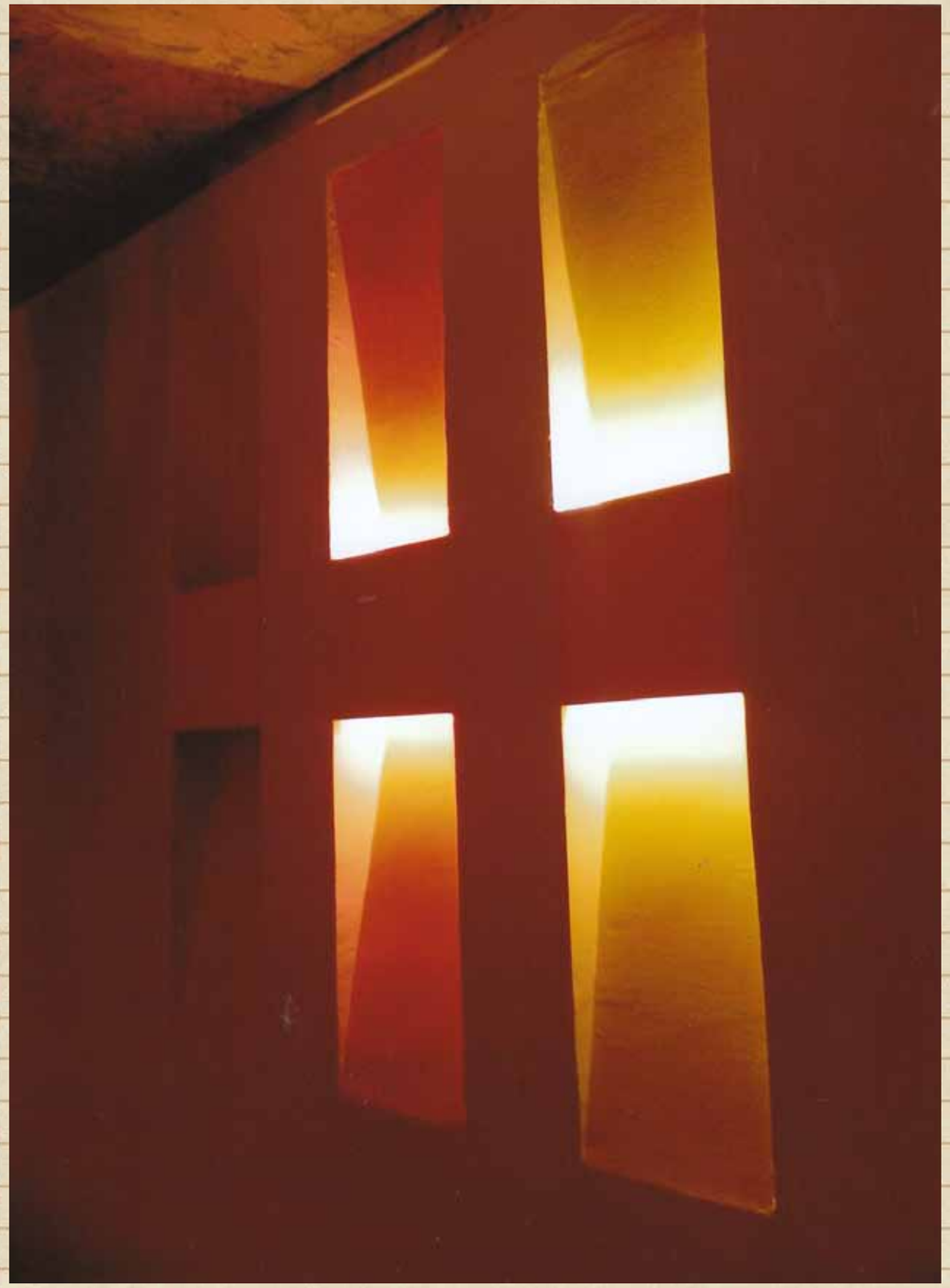

RAČUNAJTE NA NAS

Bitja nevidnih višav vlečejo njihove niti,

niti majhnih, majcenih lutk.

Z nitmi kimaje vodijo njihove majcene glave,

napolnjene s plastiko, kičem – snom zlagane daljave.

V temne ulice absurda in nesmisla

ste odgnali misli in odtenke dvoma,

v prašnih kleteh nas koljete in porivate v ožine,

trkate s kristalom – slavite zmago zgodovine.

In ko boste že z nasmehom

zrli v svojo šahovnico sveta,

s prepričanjem, da vse figurice so vaša last

- spregledali ste za obzorjem druga polja,

in ne oddahnite si – Ni še mrtva čast.

Niso vsi na uzdah, nitih,

nekaterih pač ni strl tisoči poraz,

zato sedaj in zmeraj – Računajte na nas!

Grega Hrib

NA VIDEZ

Ne vidim dobro tvojega obraza,

obrnjen je stran ...

... skoraj zmeraj ga zajemam s

kotičkom očesa, če le lahko ...

... (in na videz si lepa) ...

Ne poznam te,

tujec si mi ...

... še nikoli nisva izmenjala besed

in ne poznam tvojega imena ...

... (toda na videz si lepa) ...

Kmalu odkorakaš stran

in ostaneš neimenovana ...

... zagrabim tolažeč,

ciničen izgovor ...

... (da si lepa le na videz) ...

Grega Hrib

Meta Mežan

TEATER

Teater, oder in zavesa.
Polagoma pogasnejo luči,
in iz teme izstopijo telesa,
v katera se ujamejo oči.

Pričetek drame in zasnova.
Par laži, ki vodijo v zaplet,
prenapihnjen vrh in znova
neresnica manj in znan razplet.

Konec drame - igralec se prikloni.
Plosk dlani ter kak pljunek v zahvalo,
zagrnjena zavesa – razgrnjeni demoni
in nekaj sebe, kolikor je še ostalo.

Grega Hrib

PLIŠASTI MEDVEDEK

V ulični izložbi stoji prašna polica,
na njej sameva majhen plišasti medvedek.
Trohnoba mu odžira že oguljena lica
in čas ga ovija v pajčevinast zapredek.

Nem in negiben čaka novega lastnika,
da s prstom uprtim vanj, vdre skozi vrata.
V sencah reči se moteči svetlobi umika,
ne pogled, ne dotik ga ne prepoznata.

Le včasih - kdaj pa kdaj,
se redek gost pojavi samo za bežen hip,
prizanese igrači blag smehljaj,
se obrne - in že izgine v ulični utrip.

Grega Hrib

Teja Jereb: NASPROTJA

1. mesto na šolskem fotografskem natečaju na temo Nasprotja

ČRNI OGENJ (odlomek, 13. poglavje)

Kako hitro se je vse spremenilo. Včasih še sama sebe ne razumem, kaj šele da bi me drugi razumeli. Vse se je odvijalo tako hitro. Enostavno nisem mogla več slediti. So dnevi,ko se mi zdi življenje kot fil. Sami igralci okrog mene. In kaj mi preostane?Tudi jaz moram igrati njihovo igro. Kako malo je potrebno,da padeš na tla. To je začetek konca. Samo še navzdol lahko gre.

Celo življenje ne morem biti zaprta v sobi. Soočiti se moram s posledicami. Pripravljena sem na najhujše. Vseeno mi ni žal,da sm zbombala Saro. Zaslužla si je pošten fajt. Bolj ko razmišljam, slabše mi je. Če bi imela priložnost,bi še danes odšla daleč od vseh in od vsega.

Vstala sem in odšla v dnevno sobo. Pripravljena sem bila na razpravo. Huje bo kot na sodišču. Začela sta vpiti name, preklinjati, me zmerjati... Glava me je začela bolet od tega sranja, stari. Skoz en in isti scenarij, prou na pamet že vem, kaj bosta rekla ... Ker sem zdolgočaseno sedela in nisem niti besedice rekla, me je mami zgrabila in me močno stresla. Mislila je, da jo s takim obnašanjem izzivam. Človek ne ve več, kaj bi naredil. Vse, kar delam, je narobe. Prav, če je hotela, da spregovorim, potem bom. »Edino, kar ti gre dobro od rok, je obsojanje, nikoli me nisi vprašala, kako se počutim,« sem se zadrla. Nikoli nisem imela staršev. Ne spomnim se, da bi mi kdaj izkazovala ljubezen in podporo. V mojih očeh sta zgolj kot dva čuvaja. Samo nadzorovati in kritizirati znata. Nenehno mi dajeta misliti, da sem ničvredna, nesposobna ... Mislita, da mi nudita vse. Na žalost se motita. Ne nudita mi nečesa, kar se ne da kupiti z denarjem, ljubezni. Saj sploh ne znata vzgajati. Prepuščena sem sama sebi. Sprašujem se, kdaj smo se nazadnje pogovarjali kot civilizirani ljudje. Samo kregamo se. Pojma nimata, kako mi škodujeta. Se spoštovati vaju ne morem več. Vidva sta vzrok vsega,kar se mi dogaja. Res čestitam vama za to. Nikoli me nista cenila. Z mamo nista nikoli imela problemov. Od Anine smrti nisem več tista stara pridna Isa! Razmišljala sem že o pobegu. Na vaju itak nism navezana in mi dol maha za vaju. Prsežm, da bom ob prvi priliki zbežala. Žal mi je samo za babico in brata. Oni su sve što imam.

Mami mi je spustila ubijalski pogled. Nato pa je izjavila: »Sej nam tko al tko nc ne koristš, usen če si živa al pa mrtva.« V trenutku mi je zarila nož v srce. Bila je besna. Tako se je razjezila, da mi je eno primazala. Samo še nasilja se je manjkalo. Začela sem ploskati. Hodila sem okrog nje in se drla "BRAVO".Sultanka je dosegla svoje. Zmeraj mora biti po njej. Namesto da bi mi pomagala,je še bolj otežila situacijo. Vzela sem stekleno vazo in jo razbila. Tako kot sta onadva zlomila mene...Oči me je močno prijel in poskušal umiriti. Povedal mi je,da mi je našel pomoč. Odvrnila sem:"Prepozno je za vse."

Vstala sem in odšla na stranišče. Zaslišala sem njun jok ... Pripravila sem si kopel. Vzela sem britvico. Odločila sem se,da bom naredila konec trpljenju. Ne morem več. Popolnoma sem izčrpana. Vzela sem rdečo šminko in na ogledalo napisala: Z B O G O M! Zlezla sem v kad. Prižgala sem zadn čik, poslednji dim za moju dušu ranjenu. Zašto ovaj život tako boli? Za vrati se je drl Denis, želel je, da mu odprem. Planila sem v jok. Oprosti mi Denis, obljubim da bom gledala vsak korak tvojega življenja. Roke so se mi tresle. Končno sem zbrala pogum. Pomislila se na Ano, da se ji bom kmalu pridružila v nebesih. Potegnila sem z britvico ...

Arjeta Ajvazi

2.

Temen gozd, sive sence,
tuljenje.
Visoka, zelena drevesa, vejevje,
tuljenje.
S koraki približuje se.
Na gosti travi stojim, na črni poti
slišim glasove,
tuljenje.
Zadušeno, težko dihanje,
vsako sekundo bližje je.
Ujeta v naravo sem,
njen plod, njena kri.
Tuljenje.
Veter ovija se od drevesa do drevesa,
temen gozd, sive sence,
tuljenje.
Roke se mi tresejo,
bojim se, česa?
Umirim se, poslušam veter, naravo.
Tišina.
Nič ni, nič. Globoko vzdihnem,
spet, zadušeno, težko dihanje,
bojim se, česa?
Počasi tečem dol po poti črni,
moje tace težke so, že temni se,
tuljenje.
Iščem plen, iščem dom,
ozrem se v nebo, kjer luna pot mi kaže.
Zatulim.
Nekje daleč - moja sorodna duša.

Katarina Kranjec

AGORAFOBIJA

Ob podstrešnem oknu tesne mračne sobe
skozi šipo zre ves zgrbljen, suh in bled,
molče stoji kot pokorno znamenje zvestobe
in z odtisi prstov pušča steklu nerazločno sled.

Prestrašen opazuje drobcena človeška bitja ...
... iz omotične višine so kot golazen brez ovir,
brezbrižni za njegove tožbe nemega vpitja,
kakor mravlje, stran očem hitijo za okenski okvir.

Z opreznimi koraki se približa koncem vrat,
počasi in drhte prestopi prag le za polovico,
spusti obrabljeno železno kljuko, naredi obrat
in se vrne spet nazaj pred okensko polico.

Grega Hrib

Meta Mežan

PESMI

Ali si kdaj opazoval

ples ognja

in si želel zaplesati

z njim

v pozabo?

Naša življenja

prenašamo v torbah,

vrečkah in žepih.

Breme našega življenja

ustreza teži torbe,

vrečke ali žepa.

Pazite, da jih ne strgate!

Kajti v zameno

morda dobite le

ranljivo,

papirnato vrečko ...

Krvavo rdeč madež

leži na sivi

posteljnini ulice.

Črna vrana leti

po svetlomodrem

nebu, tam,

levo od bledega sonca,

in si išče mrhovine

za zajtrk meglenega jutra.

Dež obarva ceste črno;

sive, sončne ulice sreče

skrivajo svoje zgodbe sramote.

Le v samoti

pokažemo pravi obraz,

le v samoti

smo vsi enaki.

Neka čudna

melanholija

je v zraku ...

Nemo lega

na svet

z železnim

objemom.

Brezvoljnost vojaka,

ki koraka

po ulici

odmeva

v podtalnici misli.

Mestne luči

so oranžna

žerjavica,

ki osvetljuje

nebesno črnino.

Cigareta

se v jutru ugaša,

misli potihnejo,

melanholija ostaja.

Meta Mežan

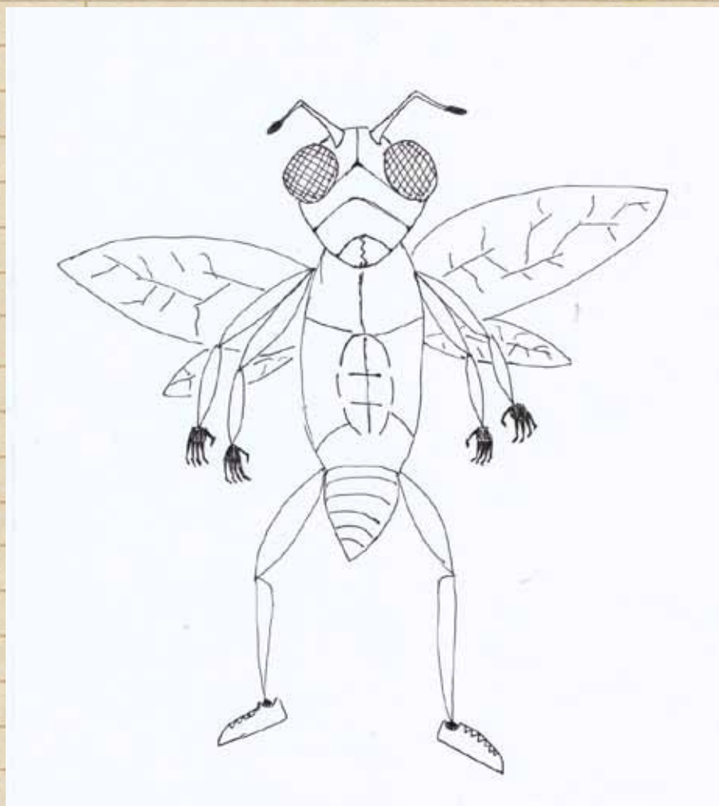

Gal Kožar: Preobrazba

CANCIÓN DE CUNA

(A Mercedes, muerta)

Ya te vemosdormida.
Tu barcaes de madera por la orilla.

Blanca princesa de nunca.
¡Duerme por la nocheoscura!
Cuerpo y tierra de nieve.
Duerme por el alba, ¡duerme!

Ya te alejasdormida.
¡Tu barcaesbruma, sueño, por la orilla!

F. G. Lorca

PESEM O ZIBELKI

(Mercedes, mrtvi)

Že te vidimo spati.
Tvoj čoln iz lesa pluje vzdolž obale.

Bela princesa od nikoli.
Spi v temni noči!
Telo in zemlja snega.
Spi ob zori, spi!

Že si odšla v spancu.
Tvoj čoln je meglica, sanje, ob obali!

Prevod: **Lara Selko**

NEZAMENLJIVO OTROŠTVO

Moje življenje je sestavljeno iz treh delov. Preprosto se ne najdem samo v eni podobi, ker sem raje troje različno. Najlažje je biti odsev tistega, kar si drugi želijo, da si. In sama kot najstnica sem komunikativna, zbavna in vedno pripravljena na žur. Kot drugo sem to, kar čutim. To, da živim za umetnost in predvsem za lepoto ženske, da si jo vzamem s slastjo in strastjo, da čutim njeno trepetajoče telo. Tretji del mojega življenja pa je tistih nekaj munut preden padem v sanje, ko razmišljm o enem in istem, o mori in sovraštvu, o izgubi otroške miline, čistosti in nedolžnosti. Ko razmišljam o svojem nezamenljivem otroštvu.

Imela sem 6 let in bilo je med poletnimi počitnicami tik pred vstopom v 1. razred. S polbratom Borutom sva ostala za eno noč pri babici po materini strani. Te babice noben od naju pravzaprav ni poznal bolje kot po imenu. Živela je v zelo stari umazani hiši, v kateri je zaudarjalo po plesni. Nikoli ne bom pozabila tega vonja, ki me je ves čas dražil na kašelj in zaradi katerega sem zadrževala dih in potem spet na hitro vdihnila in zadržala, dokler nisem imela že popolnoma rdečih lic. Babica je imela 5 otrok. Štiri sinove in mojo mater. Trije od mojih sricev so bili težki alkoholiki in so že večkrat prej imeli težave s policijo. Noben od njih ni delal oziroma služil, zato jih je vse že odrasle, preživljala moja babica. Najmlajši je bil star 25 let in klicali so ga Lojz. Vedno je bil bolj tihe narave, samo smejal se je nekoliko preveč. In tisto edino noč, ki sva jo z bratom morala preživeti v tej hiši, sva spala prav z njim. Spomnim se, da me je brat pred spanjem okopal ter preoblekel in mi povedal pravljico. Vedno je skrbel zame, poznalo se je, da je 7 let starejši in počutil se je odgovornega. Legla sem na sredino postelje in hitro zaspala. To pa je bil čudež, kajti vedno sem se dobesedno matrala, da sem zaspala in tudi ko mi je uspelo, sem se potem ponoči še najmanj trikrat zbudila. To noč sem se zbudila samo enkrat, a naprej nisem zaspala in mislim, da po tej noči še nekaj časa nisem občutila tistega pravega globokega spanca. Zbudila sem se zaradi čudnega občutka na svojem telesu. Začela bi kričati, če ne bi bila v tisti zmedenosti, omotici, ki jo čutiš takoj, ko se zbudiš. Spodnjega dela pižame, ki mi jo je prej brat oblekel, ni bilo več na meni, stričeva roka pa se je rinila pod mojimi majhnimi spodnjimi hlačkami. Ničesar nisem razumela, gledala sem v temo, tisto pravo temo, ki jo

vidiš samo na podeželju, ko ni daleč naokoli cestne razsvetljave in edino, kar sem slišala, je bilo bratovo mirno dihanje in stričevo globoko ogabno hropenje in vzdihovanje. Svojo roko je potegnil ven izpod mojih hlačk, vendar je, kar se da hitro, sveže navlaženo porinil nazaj za bombaž. Čutila sem močan pritisk, ki ga je ustvarjal s svojimi prsti in vedela, da mi občutek preprosto ne ugaja in se ga moram znebiti. Vendar nisem bila zmožna, iz sebe nisem spravila niti najmanjšega »a« niti jokala nisem. V tistem trenutku poskusa upora, pa me je potisnil bližje k sebi oziroma k svojemu spodnjemu delu telesa. Somnim se tople solze na licu in spomnim se notranjega klica »na pomoč«. Na koncu sem iz sebe le spravila klic brata: »Borut, Borut!« Preden se je zbudil, je bil stric že v spečem položaju in se pretvarjal, da sem s kričanjem prebudila tudi njega. Brat me je pogledal in opazil, da sem gola. Verjetno je mislil, da sem se slekla v spanju. Peljal me je na stranišče, ker sem ga tako prosila. Kaj se je zgodilo po tem, se ne spomnim najbolje. Ko sva se z bratom vrnila, je postelja samevala, strica pa tudi naslednje jutro ni bilo na spregled.

Nikoli več nisem hotela prespati pri babici, a nikoli tudi nobenemu povedati zakaj.

(odlomek)

Maja LIČEN

JEST SEM MATI ANARHIJA,

MOJA RES JE SIMPL FILOZOFIJA,

NAJ N'BENE OBLASTI

NI NAD NAMI,

VSE LOHK NARDIMO SAMI.

DEMONSTRACIJE, FRUSTRACIJE,

USTVARJAJO NOVE ORGANIZACIJE,

ZGUBLAMO SE V PROCESU,

FOLK TEGA NAU PRENESU.

JEST SEM MATI ANARHIJA,

MOJA RES JE SIMPL FILOZOFIJA,

NAJ N'BENE OBLASTI

NI NAD NAMI,

VSE LOHK NARDIMO SAMI.

Doris Blatnik in skupina

Meta Mežan: NASPROTJA

1. mesto na natečaju za najboljšo risbo Nasprotja